

Toetsstation

Inbrengen / verwijderen subcutane anticonceptie

Algemene gegevens

Classificatiecode(s)	W14
Doelstelling	Toetsen of de kandidaat in staat is een subcutaan anticonceptiestafje in te brengen en te verwijderen
Duur station	15 minuten
Auteur(s)	Werkgroep Vaardigheden Huisartsopleiding Nederland
Datum laatste correctie	December 2010

Dit station kwam tot stand op basis van literatuurstudie, praktijkervaring en consensusdiscussie binnen de werkgroep Vaardigheden Huisartsopleiding Nederland.

Literatuur

- <http://www.implanon.nl/professional/>
- <http://www.anticonceptie-online.nl/>
- Goudswaard AN, In 't Veld CJ, Kramer WLM. Handboek verrichtingen in de huisartsenpraktijk. 2e druk. Houten/Utrecht: Prelum Uitgevers BV, Nederlands Huisartsen Genootschap, 2009.

Benodigheden

Observator huisarts/gw

Simulatiepatiënt man/vrouw/kind/geen

Materialen

- fantoomarm geschikt voor het inbrengen van een Implanonstaafje (eventueel kan een zeemspons gebruikt worden)
- Implanon instructieset
- chirurgische mesjes en toebehoren
- lokaalanestheticum
- pincet
- tangetje / mosquito
- verbandmateriaal
- desinfectans
- op de websites van Organon en Anticonceptie-online (zie literatuuropgave) zijn afbeeldingen te zien die eventueel na het station getoond kunnen worden

Informatie voor de kandidaat

Doel

In dit station wordt getoetst of u in staat bent om bij een fantoom een Implanon®staafje in te brengen en weer te verwijderen.

Situatie

U heeft met een patiënte over anticonceptie gesproken en u bent overeen gekomen dat Implanon® de anticonceptie van keuze is.

Opdracht aan de kandidaat

Breng een Implanon®staafje in en verwijder deze vervolgens weer.

Beschikbare tijd

U hebt 15 minuten de tijd.

Informatie voor de observator

In dit station wordt getoetst of de kandidaat in staat is om een Implanon® staafje in te brengen en daarna weer te verwijderen.

U beoordeelt de handelingen van de kandidaat met behulp van de scoringslijst.

Controleer of alle benodigde materialen (in voldoende mate) aanwezig zijn.

Breng na afloop alle materialen steeds weer in de oorspronkelijke opstelling terug alvorens de volgende kandidaat binnenkomt. Vervang daarbij alle gebruikte materialen.

Gebruik eventuele resterende tijd om de kandidaat feedback te geven. Dit wordt door de kandidaten zeer gewaardeerd. Wees daarbij tactvol en positief in de benadering. Kandidaten stellen zich immers kwetsbaar op door zich te laten observeren. De toets heeft in de eerste plaats een **educatief** doel en is geen examen.

Toelichting scoringslijst

Item 1

Door de gesloten verpakking op de kop te houden en tegen de verpakking te tikken, wordt vastgesteld of een staafje aanwezig is. Vervolgens moet het staafje weer terugglijden in de inserter. Gedurende de gehele operatie moet de inserter verticaal gehouden worden.

Item 2

Implanon® wordt ingebracht in de niet-dominante arm in de sulcus tussen de biceps en de triceps op ongeveer 10 cm afstand van de elleboog.

Het verdient aanbeveling om de insertieplaats te joderen.

Het verdient aanbeveling om lokale anesthesie te geven (2 ml lidocaine 1% of verdovende spray) en het volledige subcutane traject te verdoven.

Item 3

Belangrijk is om de naald volledig in te brengen. Hierdoor ontstaat voldoende ruimte voor het implanonstaafje, dat 1,4 cm korter is dan de inbrengnaald.

Item 4

Gecontroleerd moet worden of het staafje nog aanwezig is in de inserter en vervolgens of het staafje subcutaan palpabel is (dit gebeurt door de uiteinden van het staafje tussen duim en wijsvinger te pakken). Mocht het staafje niet palpabel zijn, dan wordt de patiënte geïnstrueerd aanvullende anticonceptie te gebruiken en over drie dagen terug te komen voor herhaling van het onderzoek. Mocht het staafje dan nog steeds niet palpabel zijn, dan kan via Organon een adres gevraagd worden waar adequate lokalisatie kan plaatsvinden (tel. 0800-9999000).

De bijgeleverde stickers moeten ingevuld worden en aan patiënte meegegeven. Dit moet ook in het EMD worden opgenomen (serienummer, linker- of rechterarm, datum van inbrengen en verwijderen). De handeling wordt als M/I-verrichting gedeclareerd.

Item 5

Wanneer het staafje niet palpabel is, wordt de procedure gestopt. Via het servicenummer van Organon kan het verdere traject worden afgesproken.

Het anestheticum (0,5 - 1 ml lidocaine 1%) wordt ingebracht onder het distale einde van het staafje.

Hiermee wordt het uiteinde naar de oppervlakte geduwd en is makkelijker te verwijderen.

Item 6

Over het distale einde van het staafje wordt een incisie gemaakt van ongeveer 2 millimeter in de lengterichting. Een incisie in de lengterichting volgt de huidlijnen en zou minder kans geven op littekenvorming.

Wanneer het staafje ingekapseld zit, kan het lastig zijn om dit te verwijderen. De kapsel kan dan via de huidincisie geïncideerd worden.

Het staafje wordt via de ontstane opening naar buiten gebracht met behulp van een tangetje / mosquito.

Een nieuw staafje kan in dezelfde zitting ingebracht worden.

Over het algemeen is hechting niet noodzakelijk en kan met een stevig verband volstaan worden., ter voorkoming van hematoomvorming. Soms is een zwaluwstaartje nodig.

Scoringslijst bij toetsstation Inbrengen / verwijderen subcutane anticonceptie

Toetsdatum:

Patiënt

Observator

Kandidaat

niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
----------------	----------------	----------------

Plaatsen subcutane anticonceptie**1. Controleert bij gesloten verpakking of een Implanon®staafje aanwezig is**

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Voorbereiding

Kiest de juiste insertieplaats (niet dominante arm, sulcus 10 cm boven elleboog

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Jodeert

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Geeft lokale anesthesie

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. Plaatsing

Houdt de huid strak met de niet-inbrengende hand tijdens inbrengen naald

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Voert de naald subcutaan op en tilt ter controle huid op

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Voert de naald volledig onderhuids op

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Fixeert naald bij opheffen vergrendeling obturator

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Heft de vergrendeling op door op de obturator (inserter) te drukken

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Draait de obturator 90 graden

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Trekt de naald terug terwijl de obturator op zijn plaats wordt gehouden

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
4. Nabehandeling			
Palpeert of Implanon subcutaan aanwezig is	☐	☐	☐
Ziet af van hechting	☐	☐	☐
Geeft juiste voorlichting	☐	☐	☐
Vult correct administratie in / geeft correcte voorlichting over vervanging	☐	☐	☐

Verwijderen subcutane anticonceptie

5. Voorbereiding

Palpeert en markeert beide uiteinden van het staafje	☐	☐	☐
Jodeert	☐	☐	☐
Geeft correct lokale anesthesie (<u>onder</u> distale uiteinde)	☐	☐	☐

6. Verwijdering

Maakt juiste incisie (lengterichting, 2 mm, z.n. extra incisie bindweefselkapsel)	☐	☐	☐
Brengt staafje naar buiten en verwijdert deze	☐	☐	☐
Beoordeelt noodzaak van hechting	☐	☐	☐
Brengt correct verband aan	☐	☐	☐

Benodigde tijd: minuten

Algemene indruk: Zeer slecht Slecht Matig Goed Zeer goed

Opmerkingen:

.....

.....

.....

.....